

ویژه

ادعای یابدن درباره لحظه اقدام اسرائیل

روترز در خبری نوشت: «جو بایدن» می‌گوید که از چگونگی و زمان پاسخ اسرائیل به حملات ایران آگاه است، اما از ارائه جزئیات خودداری می‌کند. در همین حال، نیویورک‌تایمز به نقل از دو مقام صهیونیستی ادعا کرد: اسرائیل ممکن است مجموعه‌ای از اهداف نظامی را در ایران مورد حمله قرار دهد؛ این اهداف شامل پرتابگرهای موشک و پهپاد، انبارهای موشک و پهپاد، کارخانه‌های تولید موشک و پهپاد، پایگاه‌های نظامی است.

ایمن روزنامه همچنین مدعی شد: اسرائیل همچنین ممکن است به آزمایشگاه‌های تحقیقاتی هسته‌ای حمله کند.

این دو مقام اسرائیلی همچنین ادعا کرده‌اند که اهداف نظامی در ایران شامل ساختمان‌های دولتی نیز می‌شود. بنا به ادعای این دو مقام اسرائیلی، نتانیاهو یا روسای امنیتی در یک پایگاه اطلاعاتی دیدار کرد تا درباره طرح حمله به ایران بحث کند؛ دولت او هنوز نتوانسته است به رویکرد مشخصی توافق کند. این روزنامه نوشته است: برخی از رهبران اسرائیلی می‌خواهند تنش‌ها با ایران را کاهش دهند تا به آتش‌بس در لبنان دست یابند. سایر رهبران اسرائیلی احساس می‌کنند که فرصتی نادر برای نابود کردن تأسیسات هسته‌ای ایران در آینده نزدیک دارند و معتقدند که تشدید درگیری با ایران می‌تواند به ایجاد بهانه‌ای برای چنین حمله‌ای در دوره‌های آینده جنگ کمک کند.

نشر دیپلماتیک

جبر جغرافیا

تیموتی جان مارشال (زاده ۱ مه ۱۹۶۹) روزنامه نگار، نویسنده و سخنگوی انگلیسی است که به دلیل تحلیلی که در مورد تحولات در اخبار خارجی و دیپلماسی بین‌المللی دارد مشهور است. مارشال سردبیر سابق دیپلماتیک و همچنین سردبیر امور خارجه برای (Sky News) مفسر مهمان رویدادهای جهانی برای BBC ،Sky ،News و مجری مهمان LBC است.

در جبر جغرافیا، این کتاب پرفروش نیویورک تایمز، یک روزنامه نگار برنده ی جایزه از ده نقشه

از مناطق مهم برای توضیح استراتژی‌های ژئوپلیتیکی قدرتهای جهان استفاده می‌کند: «رهبران جغرافیا، تاریخ و سیاست (نقشه‌ها) شیفته ی آن می‌شوند. نقشه‌ها نقش مهمی را برای ما دارند. چه مربوط به دروان باستان، چه روی نسخه‌های کاغذ مخدوش شده و ایجاد شده توسط گوگل، نقشه‌ها چیزهایی را که می‌خواهیم بدانیم، به ما می‌گویند، نه تنها در مورد مکان فعلی ما یا جایی که ما می‌خواهیم برویم بلکه به طور کلی در مورد جهان، و با این حال، وقتی صحبت از سیاست جغرافیایی می‌شود، بخش اعظم آنچه به ما گفته می‌شود توسط تحلیلگران و متخصصان دیگری تولید شده است که از ارجاع دادن به نقشه مورد نظر غفلت کرده‌اند.

همه رهبران ملل از نظر جغرافیایی محدود هستند. در «یکی از بهترین کتاب‌های مربوط به ژئوپلیتیک» (The Evening Standard) که اکنون به روز شده و شامل تحولات ژئوپلیتیکی ۲۰۱۶ است، تیم مارشال روزنامه نگار، روسیه، چین، ایالات متحده امریکا، آمریکای لاتین، خاورمیانه، افریقا، اروپا، ژاپن، کره را بررسی می‌کند. و گرینلند و قطب شمال – هوای آنها، دریاهـا، کوهـها، رودخانهـها، بیابان‌ها و مرزها – برای فراهم کردن زمینه ای که غالباً از دست گزارش‌های سیاسی ما در می‌رود: چگونگی ویژگی‌های فیزیکی این کشورها بر نقاط قوت و آسیب پذیری آنها و تصمیم‌گیری‌های رهبرانشان تأثیر می‌گذارد.

مارشال با ارائه «روشی تازه برای دیدن نقشه‌ها» (بررسی کتاب نیویورک تایمز، استراتژی‌های پیچیده ژئوپلیتیکی را که جهان را شکل می‌دهد، توضیح می‌دهد. چرا پوتین اینقدر نسبت به کریمه وسواس دارد؟ چرا مقدر شده که ایالات متحده به یک ابرقدرت جهانی تبدیل شود؟ چرا پایگاه برق چین همچنان در حال گسترش است؟ چرا تبت فرات استقلال خود را از دست بدهد؟ چرا اروپا هرگز متحد نشده‌است؟ پاسخ‌ها جغرافیایی هستند. کتاب جبر جغرافیا در دنیای پیچیده تر، بر هرج و مرج و بهم پیوسته، آزاگرز مختصر و مفیدی برای ژئوپلیتیک است و یک راهنمای مهم برای یکی از مهمترین عوامل تعیین کننده در امور جهان.

استراتژیک

اکونومیست بررسی کرد

موضع پکن درباره بر خورد ایران و اسرائیل

نشریه اکونومیست در یادداشتی نوشت: ماه گذشته میلادی و در حالی که تنش‌ها بین ایران و اسرائیل افزایش یافته بود، چین به برگزاری یک جشنواره فیلم چینی در پایتخت ایران کمک کرد. این جشنواره پنج روزه با نمایش فیلم پرفروش «برد در دریاچه چانگ چین» آغاز شد. این درام سینمایی فداکاری‌ها و رشادت‌های سربازان چینی در جنگ با نیروهای آمریکایی در جنگ کره در فاصله سال‌های ۱۹۵۰ تا ۱۹۵۳ میلادی را به تصویر می‌کشد. در بخش‌هایی از این فیلم قسمت‌هایی از سخنرانی مائو زدونگ نشان داده می‌شد که در میان تشویق همکارانش می‌گفت: «یک مثن بزیند تا جلوی صد مثن را بگیرد.»

وبلاگ نویسان ملی‌گرای چینی درباره نمایش این فیلم در ایران مطالبی را نوشته و منتشر کردند. یکی از این وبلاگ نویسان نوشته بود: «ایران نمی‌تواند بیگار بنشیند، حتی اگر ایالات متحده پشت اسرائیل باشد.»

در حالی که مقام‌های چینی از آن زمان در حال رصد خشونت‌ها در خاورمیانه هستند، احتمالاً آن‌ها تمایل چندانی به افزایش تنش‌ها ندارند. ایران در روز ۱۶ اکتبر قریب به ۲۰۰ موشک بالستیک به سمت اسرائیل شلیک کرد. اسرائیل نیز حملاتی به رجمانه‌ای را به نیروهای نیابتی ایران در غزه و لبنان انجام داده است. همه این تحولات چین را که با فاصله، قدرتمندترین کشور در میان ۴ کشور چین، ایران، کره شمالی و روسیه است و در غرب از آن‌ها به عنوان «محور آشوب» یا «چهارگانه هرج و مرج» یاد می‌شود نگران ساخته است. این چهار کشور مخالف نظم جهانی به رهبری آمریکا هستند و آمادگی بر هم زدن آن را دارند.
تعلقات امنیتی این کشورها با یکدیگر اغلب در سایه قرار دارد. اما چین به رغم قدرت نمایی خودش در اطراف تایوان، علاقه و اشتیهای چندانی نسبت به درگیری و تنش ندارد. روابط چین با ایران نشان دهنده این وضعیت دشوار است. رهبران پکن همسوی فراوانی با جهان بینی مقام‌های ایرانی دارند. سال گذشته ایران توانست به عضویت کامل سازمان همکاری شانگ‌های درآید که یک کلوب امنیتی اقتصادی اوراسیایی تحت سلطه چین و روسیه است. در ماه ژانویه نیز ایران به عضویت گروه بریکس پذیرفته شد که گروه دیگری است که چین و روسیه تلاش می‌کنند از طریق آن اردوگاه بدینان نسبت به نظم جهانی با محوریت غرب را تقویت کنند. چین همچنین از غرض بالای نفت از جانب ایران منتفع می‌شود. محاسبه دقیق میزان تجارت دو کشور دشوار است، زیرا تهران و پکن از روش‌های مختلف برای دور زدن تحریم‌های آمریکا استفاده می‌کنند.

مردم‌سالاری

در نشست مشترک وزرای خارجه ایران و ترکیه تاکید شد

خاور میانه در نقطه انفجار بشکه باروت

استقبال ایران از پیشرفت در مذاکرات صلح باکوکو و ایروان

سومین نشست وزرای امور خارجه سازوکار همکاری منطقه‌ای ۳+۳ روز جمعه در استانبول ترکیه برگزار شد. در این نشست که با حضور وزرای امور خارجه ایران، ترکیه، روسیه، ارمنستان و جمهوری آذربایجان برگزار شد، حل و فصل مسائل قفقاز جنوبی از طریق گفت و گو و راه‌های توسعه و تقویت همکاری و همکاری با منطقه مورد بحث و تبادل نظر قرار گرفت. بر اساس بیانه‌ی نهایی این نشست مقرر شد علاوه بر تعامل بین ساختارهای دولتی، تسهیل تعاملات مردمی و همکاری‌های فرهنگی، علمی، آموزشی و گردشگری در دستور کار اعلام کرد.

همچنان جدی است و هیچ کس به غیر از رژیم صهیونیستی خواهان این مساله نیست ولی ما آماده هر سناریویی هستیم.

وزیر امور خارجه بیان کرد: رژیم صهیونیستی مهمترین منشا ناملی در جهان است و سازوکارهای بین‌المللی هم نتوانسته نتوانسته جلوی این جنایات را بگیرد و حمایت آمریکا از آنها، سسران رژیم صهیونیستی و نتانیاهو را جسورتر کرده است. وی گفت: این رژیم در نقض مقررات بین‌المللی هیچ حد و مرزی ندارد و ما بر ضرورت توقف جنگ و ارسال کمک‌های بشردوستانه تاکید کردیم.

عراقچی گفت: ترور شهید سنوار را محکوم می‌کنیم و البته این مسأله هیچ خللی در مسیر مقاومت و مبارزه مردم فلسطین ایجاد نمی‌کند بلکه به آن انگیزه و سرعت بیشتری می‌دهد و این شهادت را به مردم فلسطین تسلیم می‌گوییم.

وزیر امور خارجه کشورمان تصریح کرد: ایران و ترکیه اهداف، منافع و تهدیدات مشترکی دارند و هر دو کشور بر تقویت مناسبات دوجانبه و همکاری‌های منطقه‌ای عزم جدی دارند و این مسیر را ادامه می‌دهیم. **حماس قابل حذف نیست** وی ادامه داد: حماس یک واقعیت انکار ناپذیر در فلسطین است، یکسال پس از جنایات ارتش رژیم صهیونیستی در غزه و انهدام تقریبا همه ساختمان‌ها و کشتار بیش از ۵۰ هزار نفر و همه مسائلی که به عنوان نسل کشی در جهان مطرح می‌شود، حماس همچنان با برجا است. حماس قابل حذف نیست و با حرکت خودش ادامه میدهد. وزیر امور خارجه تصریح کرد: مجموعه

کشورهای قدیمی منطقه هستند که صلح و ثبات منطقه را جزو اهداف خود دارند. وی گفت: در خصوص روابط دو جانبه و برای افزایش تعاملات تجاری دو طرف صهیونیستی میان آنها وجود دارد و معتقد هستیم که باید این رژیم محکوم شود و جنایات خود را در غزه و لبنان متوقف کند. همچنین آنها نگران افزایش تنش و جنگ در منطقه هستند. ایران هم خواهان افزایش تنش نیست و خواهان برقراری آتش بس داریم. وی بیان داشت: این یک خواست منطقه‌ای است و همه کشورهای که به لحاظ جغرافیایی میان ما و رژیم صهیونیستی قرار دارند گفتند که اجازه نمی‌دهیم از خاک آنها علیه ایران استفاده بشود. همچنین برنامه‌ریزی برای اجلاس سسران سازمان همکاری اسلامی نیز در حال انجام است.

عراقچی گفت: این نگاه میسان ایران و ترکیه وجود دارد و مواضع ترکیه همواره قابل تقدیر بوده و هست و دیروز هم توسط رئیس جمهور ترکیه بیان شد و در بیانه دیروز اجلاس هم ضرورت کاهش تنش در منطقه مطرح شد و این مسیری است که ادامه پیدا خواهد کرد.

ایران و ترکیه

آماده افزایش تعاملات تجاری

همچنین فیدان وزیر امور خارجه ترکیه در این نشست اظهارداشت: در نشست دیروز مذاکرات مهمی در خصوص قفقاز جنوبی داشتیم و از آقای عراقچی هم جهت حضورشان تشکر می‌کنم. از پیام‌های ایران در خصوص توسعه همکاری‌های دوجانبه و منطقه‌ای خوشحالمیم چرا که دو طرف از

ایران و محور مقاومت انجام شد، شکست خورده است و بدون تردید مشخص شده که دوم در جنوب لبنان باشیم، مگر اینکه اقدام مردم برای توقف قهرن صهیونیستی انجام شود»، تاکید کرد: کشورهای منطقه باید گام‌های عملی و موثری برای توقف این جنایات بردارند تا بتوانیم تنش‌ها را کاهش دهیم، زیرا تشدید تنش به نفع هیچ طرفی در منطقه ما نخواهد بود.

امکان تشکیل اتحادیه منطقه‌ای

عراقچی با تاکید بر اینکه «یک سال پس از نسل کشی صهیونیست‌ها در نوار غزه و پس از افشای برخی از برنامه‌های توسعه‌طلبانه این رژیم، مشخص شد که تهدید بزرگ برای منطقه و کشورهای آن، دشمن صهیونیستی است»، گفت: معتقدم تمام تلاش‌هایی که برای شیطان جلوه دادن

سوژه داغ ایران در لندن

دوم که آن زمان از سوی وزارت امور خارجه (انگلیس) منتشر شد» وی سپس ادعا کرد: «زمانی که ما تحریم‌هایی را وضع می‌کنیم، دلایل خود را نیز مطرح می‌کنیم.» وزارت امور خارجه انگلیس ۲۰ شهریور ماه گذشته با صدور بیانه‌ای، شرکت هواپیمایی ایران‌ایر را به‌بهانه دخالت ایران در مناقشه اوکراین از طریق ارسال موشک‌های بالستیک به روسیه اوکراین درحالی مطرح کرده است. «انگلیس خدمات هوایی دوجانبه با ایران را لغو خواهد کرد و این امر توانایی ایران‌ایر برای پرواز به بریتانیا را محدود می‌کند.» لوئیز هیگ وزیر حمل‌ونقل انگلیس در همین بیانه ادعا کرد: «ما هر از گاهی می‌توانیم در اختیار داریم استفاده خواهیم کرد تا بر ایران فشار بیآوریم که به حمایتش از تهاجم غیرقانونی ولادیمیر پوتین (رئیس جمهوری روسیه) پایان دهد، در همین دلیل است که پایان تمام قراردادی خدمات هوایی مستقیم بین انگلیس و ایران را آغاز کرده‌ایم.» بر اساس پیگیری‌های خبرنگار

یکشنبه ۲۹ مهر ۱۴۰۳ - ۱۶ ربيع الثانی ۱۴۴۶ - ۲۰ اکتبر ۲۰۲۴ - سال بیست و سوم - شماره ۶۳۸۱

کسولوی

آخرین وضعیت ویزای ازبکستان برای اتباع ایران

سفیر ازبکستان در ایران درباره اقدام متقابل این کشور برای لغو کامل ویزا برای شهروندان ایرانی توضیحاتی داد و گفت: ویزای ازبکستان برای شهروندان ایران الکترونیکی صادر می‌شود.

فریدالدین نصریوف در پاسخ به پرسش ایسنا درباره اقدام این کشور برای لغو ویزا با توجه به آنکه روادید ایران از بهمن‌ماه سال ۱۴۰۲ یکطرفه برای شهروندان ازبکستان لغو شده است و مذاکراتی تا کنون بین مقامات دو کشور برای لغو کامل روادید بین دو کشور انجام شده است، اظهار کرد: روی این موضوع کار می‌شود اما اکنون ویزای الکترونیکی برقرار است که یکی دو روزه صادر می‌شود.

سفیر ازبکستان در ایران که به بهانه حضور در نمایشگاه گردشگری آذربایجان شرقی و سالگرد ثبت جهانی کندوان به تبریز سفر کرده بود، گفت: ارتباط ما با ایران در حوزه گردشگری در حال توسعه است. در حال حاضر دو پرواز مستقیم از تهران به تاشکند وجود دارد.

او با اشاره سرعت عمل در صدور ویزای الکترونیک برای تجار ایرانی افزود: حجم تجارت میان دو کشور به ۵۰۰ میلیون دلار رسیده و برنامه‌هایی برای افزایش این رقم به یک میلیارد دلار در دست اجرا است.

نصریوف گفت: ازبکستان آماده میزبانی از گردشگران ایرانی بوده و این کشور فرصت‌های زیادی برای بهره‌مندی از گردشگری و فرهنگ دارد. ما به دنبال گسترش ارتباطات گردشگری بین ایران و ازبکستان، امیدواریم به یاری روابط فرهنگی و اقتصادی، مردم دو کشور، بیش از پیش با ظرفیت‌های گردشگری و فرهنگی یکدیگر آشنا شوند.

پولیتیک

هاآرتص بررسی کرد تغییر موضع شدید ریاض درباره تنش‌های اسرائیل با ایران

سعودی‌ها قبلا در آرزوی حمله اسرائیل به ایران بودند؛ اما الان خیلی از این موضوع مطمئن نیستند. فعلا دوستان منطقه‌ای اسرائیل سعی می‌کنند فاصله لازم را از این رژیم حفظ کنند به این امید که آتشی که بارفروخته خواهد شد دامن آنها را نگیرد.

امیر تبسون در روزنامه اسرائیلی‌هاآرتص نوشت: سعودی‌ها قبلا در آرزوی حمله اسرائیل به ایران بودند؛ اما الان خیلی از این موضوع مطمئن نیستند. فعلا دوستان منطقه‌ای اسرائیل سعی می‌کنند فاصله لازم را از این رژیم حفظ کنند به این امید که آتشی که بارفروخته خواهد شد دامن آنها را نگیرد.

سامان‌های متحدای یک «راز» کاملاً آشکار در خاورمیانه وجود داشت: اینکه دولت‌های عربی منطقه به ویژه پادشاهی‌های متحول حاشیه خلیج فارس آرزوی حمله اسرائیل به ایران و ضربه زدن به جمهوری اسلامی به بدترین شکل ممکن داشتند.

به قول معروف، دشمن دشمن من دوست من است و در تقابل با ایران و گروه‌های نیابتی اش، دولت اسرائیل قادر به پیدا کردن دوستان زیادی بود. اما چرا اکنون همان دولت‌های عربی درباره احتمال حمله اسرائیل به تأسیسات نفتی ایران زنگ هشدار را به صدا در آورده و از ایالات متحده خواسته‌اند تا از تمام اهرم‌های موجود برای محدود کردن پاسخ احتمالی اسرائیل به حمله موشکی اول آوریل ایران استفاده کند؟

این کشورها اکنون چه می‌بینند که در تمام آن سال‌ها زمانی که از احتمال حمله اسرائیل به حکومت ایران ذوق زده می‌شدند، نمی‌دیدند؟ در روزهای اخیر مجموعه دیدارهای دیپلماتیکی بین مقام‌های ایرانی و کشورهای عربی از جمله عربستان، مصر و امارات انجام گرفته است. هیچ تغییری در رویکرد این کشورها در قبال ایران رخ ندهه است. آنها همچنان ایران را تهدیدی عمده برای امنیت ملی خود تلقی می‌کنند. آنها همچنان امیدوارند که شاهد تضعیف ایران باشند. اما آنها در عین حال نگران‌اند که در صورتی که جت‌های اسرائیلی شریان‌های اقتصادی این کشور را هدف قرار دهد، یک ایران زخم‌خورده به سوی آنها آتش بگیرد؛ و نه اسرائیل. ایران قبلا در سال ۲۰۱۹ یک بار به میادین نفتی عربستان ضربه زده است. این واقعت که دونالد ترامپ رئیس جمهور وقت ایالات متحده تصمیم گرفت به آن اقدام پاسخی ندهد یک تاثیر بیوس کننده بر ریاض گذاشت. سایر کشورهای عربی منطقه نیز که نگران هدف قرار گرفتن از سوی ایران بودند این اتفاق را با نگرانی بسیار دنبال می‌کردند.

دیدگاه

گستره دیپلماسی صلح ایران از امان تا قاهره

حسن بهشتی‌پور، کارشناس مسائل غرب آسیا درباره سفر وزیر امور خارجه به سه کشور اردن، ترکیه و مصر به «اهربرد معاصر» گفت: یکی از مهم‌ترین مسئولیت‌های وزیر امور خارجه گسترش دیپلماسی است و رئیس دستگاه دیپلماسی نباید خانه نشین باشد، بلکه در راستای گسترش دیپلماسی و تعاملات بیشتر با کشورهای مختلف اقداماتی اساسی انجام دهد که عراقچی سفرهای منطقه‌ای را در این راستا انجام می‌دهد.

وی افزود: با توجه به افزایش بحران منطقه ای و تنش افزایشی رژیم صهیونیستی در غزه و لبنان و کشاندن دامنه تنش به ایران، عراقچی در ابتکاری دیپلماتیک تلاش کرد به سفر به لبنان که با شجاعت تمام انجام شد، حضور و پشتیبانی مردم و حاکمیت ایران را از مردم لبنان و حزب الله اعلام کند. متعاقب آن، با سفر به سوریه هماهنگی‌های لازم را ناظر بر تقویت جبهه مقاومت در برابر رژیم صهیونیستی در دستور کار قرار داد. کارشناس مسائل غرب آسیا عنوان کرد: سفر وزیر امور خارجه به قطر و عربستان برای اتمام حجت ایران بود با تاکید بر اینکه کشورهای مختلف نباید آسمان خود را در اختیار رژیم صهیونیستی قرار دهند؛ لذا باید اعلام رسمی کشورهای منطقه را به همراه آن تأکید بر این شود که آسمان خود را برای حمله به ایران در اختیار این رژیم قرار نمی‌دهند.